



Energi-,  
Forsynings- og  
Klimaministeriet

## HØRINGSNOTAT

Kontor Center for tele

Dato august 2018

J nr. 2017-2324

/ SSHM

### Høringsnotat vedr. forslag til Lov om ændring af lov om elektroniske kommunikationsnet- og tjenester (Kommuners tilskud til udrulning af elektroniske kommunikationsnet, tildeling af nummerressourcer til Machine-to-Machine (M2M) kommunikation, ophævelse af regler om Bredbåndsgarantiordningen)

Lov om ændring af lov om elektroniske kommunikationsnet- og tjenester blev sendt i ekstern høring den 20. juni 2018 med frist for afgivelse af høringssvar den 8. august 2018.

Der er modtaget i alt 15 høringssvar i høringsperioden.

Følgende 9 høringssvar har fremsendt bemærkninger til lovforslaget:

- Brancheforeningers samlede høringssvar (Dansk Erhverv, IT-Branchen og Teleindustrien)
- Dansk Energi
- DI Digital
- Forbrugerrådet TÆNK
- Hi3G
- Kommunernes Landsforening (KL)
- Landbrug & Fødevarer
- Region Nordjylland
- TDC

I det følgende vil de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar blive gennemgået efterfulgt af ministeriets bemærkninger for hvert emne. Ministeriets bemærkninger er markeret med kursiv. Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen.

Høringssvarene har berørt følgende emner:

Nr. 1 Maksimalpriser for udlandstelefoner inden for EU

Nr. 2 Nummerressourcer til M2M kommunikation

Nr. 3 Bredbåndsgarantiordningen

Nr. 4: Klare rammer for kommuners tilskud til udrulning.



## **1: Maksimalpriser for udlandstelefonier inden for EU**

Dansk Erhverv, IT-Branchen og Teleindustrien, TDC, og DI Digital finder det usædvanligt, at man lovgiver med henblik på at implementere et EU-direktiv, som endnu ikke er endeligt vedtaget. Ovenstående høringsparter samt Hi3G mener, at dette er en væsentlig dansk overimplementering af direktivbestemmelsen. Hi3G anfører endvidere, at direktivet alene omfatter forbrugere og ikke erhvervskunder.

*Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet (herefter EFKM) bemærker, at der den 5. juni 2018 blev indgået en politisk aftale mellem Rådet og Europa-Parlamentet om revisionen af det centrale EU-regelsæt på teleområdet. Det fremgår af den politiske aftale, at der indføres maksimalpriser for udlandstelefonier inden for EU, og at denne del af direktivet skal være implementeret senest d. 15. maj 2019. For at overholde implementeringsfristen fandt ministeriet det nødvendigt at foreslå en hjemmel til ministeren til at udstede regler om prisregulering af udlandstelefonier på baggrund af den kommende EU-regulering.*

*Imidlertid er den politiske aftale mellem Rådet og Europa-Parlamentet efterfølgende blevet modificeret således, at reglerne om maksimalpriser for udlandstelefonier nu indarbejdes i en forordning og dermed får umiddelbar retsvirkning i medlemsstaterne. På dette grundlag vil bemyndigelsesbestemmelsen udgå af lovforslaget.*

Landbrug & Fødevarer bemærker, at de er optaget af konsekvenserne af reguleringen, idet Landbrug & Fødevarer mener, at priserne på mobiltelefoni/-data er steget synkront med begrænsninger i regulering af udlandstakster. Her henvises til, at prisregulering af roaming synes at have flere konsekvenser end regulering af udlandstelefonier.

*EFKM bemærker, at der som udgangspunkt er fri prisdannelse på telemarkedet, og at stigende omkostninger / faldende indtjening for teleselskaberne kan medføre prisstigninger. Det bemærkes dog, at de danske telepriser overordnet set er lave sammenlignet med det øvrige EU, og det er ikke vurderingen, at priserne generelt er stigende.*

Forbrugerrådet Tænk støtter indførelsen af en hjemmel til at gennemføre maksimalpriser for udlandsopkald i EU, som imødekommer et mangeårigt krav fra de europæiske forbrugerorganisationer. Forbrugerrådet Tænk opfordrer til, at der fra dansk side arbejdes for, at det utvetydigt fremgår af det kommende direktiv, hvorledes maksimalprisen beregnes. Det bør således undgås, at den reelle pris kan øges gennem brug af opkaldsafgift eller taksering per minut i stedet for taksering per sekund.

*EFKM bemærker, at der er indgået en politisk aftale mellem Rådet og Europa-Parlamentet, og at teksten ikke forventes ændret yderligere.*

## **2: Nummerressourcer til M2M kommunikation**

KL er positive over for lovforslaget, da det styrker kommuners mulighed for at benytte M2M kommunikation, herunder sensortechnologi, som kommunerne har stort fokus på.



*EFKM har noteret sig opbakningen til lovforslaget.*

Dansk Erhverv, IT-Branchen og Teleindustrien samt TDC mener, at forslaget åbner en række tekniske udfordringer og, høringsparterne savner en nærmere analyse af problemets omfang og konsekvenserne af denne løsning. Høringsparterne ønsker sikkerhed for, at man på enkel og effektiv måde kan håndtere de tekniske implikationer, som forslaget måtte medføre.

Dansk Erhverv, IT-Branchen, Teleindustrien, TDC og DI Digital opfordrer til, at der gennemføres et udredningsarbejde, som adresserer problemets omfang, de tekniske udfordringer samt skitserer eksisterende og kommende løsninger i tæt dialog med branchen. Hi3G er uforstående over for, at forslaget ikke er blevet drøftet med virksomheden forud for høringen og deltager gerne i et møde herom.

*På baggrund af høringen finder EFKM, at der er behov for mere indgående drøftelser med branchen om de tekniske løsninger, som kan give frit udbydervalg for M2M-kommunikation.*

*Derfor ændres denne del af lovforslaget til en bemyndigelse, der giver Energistyrelsen hjemmel til at fastsætte regler om tildeling af nummerressourcer til M2M-kommunikation.*

*Et eksempel på en teknisk løsning er, at Energistyrelsen tildeler nummerressourcer til offentlige myndigheder og virksomheder til brug for M2M-kommunikation. De offentlige myndigheder og virksomheder har herefter selv rådighed over nummerressourcerne, og kan producere og installere egne SIM-kort i egne terminaler. Dette vil give myndigheden eller virksomheden mulighed for at flytte sine numre til et andet teleselskab.*

*Energistyrelsen har indledt de nævnte drøftelser med branchen. Med en bemyndigelsesbestemmelse kan Energistyrelsen fastsætte nærmere regler på baggrund af denne dialog.*

Hi3G er bekymret for, at offentlige myndigheder og virksomheder teknisk og administrativt bliver såkaldte mobile virtuelle netværksoperatører (MVNO'er) ved tildeling af nummerressourcer.

*EFKM bemærker, at offentlige myndigheder og virksomheder ikke bliver udbydere med deraf følgende forpligtelser og rettigheder, jf. telelovens bestemmelser herom. Den tekniske løsning kan være lig den, der benyttes til MVNO'er, men eftersom myndighederne og virksomheder ikke udbyder tjenester, vil de ikke juridisk blive betragtet som udbydere.*

Dansk Erhverv, IT-Branchen, Teleindustrien og TDC finder, at lovforslaget har den ulempe, at offentlige myndigheder og virksomheder, som ønsker at anvende egne SIM-kort, i første omgang skal udskifte SIM-kort i eksisterede M2M-løsninger, før egne SIM-kort kan benyttes.

*EFKM bemærker hertil, at det er korrekt, at der i den foreslåede ordning skal udskiftes SIM-kort, såfremt offentlige myndigheder eller virksomheder ønsker at benytte egne SIM-*



*kort i eksisterende M2M-løsninger. Hjemlen har dog primært et fremadrettet sigte. Det er forventningen, at der i fremtiden vil være behov for mange flere M2M-løsninger, hvor egne SIM-kort fra starten kan benyttes, og hvor man således undgår, at der skal skiftes SIM-kort i de enkelte M2M-enheder. Endvidere bemærkes, at det er frivilligt for offentlige myndigheder og virksomheder at benytte den foreslåede ordning.*

Dansk Erhverv, IT-Branchen, Teleindustrien, TDC, og Hi3G bemærker i deres høringssvar, at eSIM-kort, som sikrer, at der efterfølgende kan skiftes udbyder uden at udskifte SIM-kort, med fordel kan benyttes i M2M-løsninger. Endvidere bemærkes, at det forventes, at eSIM-kort i en nær fremtid vil være tilgængeligt på markedet. Parterne nævner også, at terminalerne, der benyttes til M2M-løsninger, med fordel kan understøtte multi-SIM, inden eSIM-kort vil blive udbudt på markedet. Landbrug og Fødevarer bakker op om formålet med forslaget, men organisationen er ikke enig i konsekvensvurderingen, idet de forventer at udbredelse af eSIM vil gå hurtigt.

*EFKM bemærker hertil, at den i lovforslaget foreslåede ordning ikke er til hinder for, at eSIM-kort, multi-SIM eller andre SIM-kort teknologier benyttes i offentlige myndigheders eller virksomheders M2M-løsninger, når de er tilgængelige på markedet. Det er dog ifølge ministeriets oplysninger uvist, hvornår eSIM-kort vil blive udbudt på markedet til M2M-løsninger. Lovforslaget er et alternativ til eSIM-kort eller andre fremtidige løsninger, som skal være med til at sikre, at der ikke indtil brugen af fx eSIM-kort vil være hindringer for den forventede store brug af M2M-løsninger, som følge af udrulningen af 5G. Den foreslåede ordning er teknologineutral og stiller ingen hindringer i vejen for eksisterende eller fremtidige teknologier og løsninger. Endvidere bemærkes, at det er frivilligt for offentlige myndigheder og virksomheder at benytte den foreslåede ordning.*

### **3: Bredbåndsgarantiordningen**

DI Digital, Dansk Energi, Dansk Erhverv, IT-Branchen, Teleindustrien, Hi3G, KL og TDC støtter forslaget om ophævelse af Bredbåndsgarantiordningen.

Forbrugerrådet Tænk henviser til, at det bør fremgå af bemærkningerne til lovforslaget, at der reelt er tale om en forringelse af forbrugerbeskyttelsen af de forbrugere, der anvender mindre selskaber med alternative teknologier som fx FWA til at levere højhastighedsbredbånd. Forbrugerrådet Tænk finder ikke, at den landsdækkende dækning med 2 Mbit/s vil være et tilstrækkeligt alternativ for disse forbrugere i tilfælde af et selskabs konkurs eller rekonstruktion.

*EFKM bemærker, at ophævelse af reglerne om Bredbåndsgarantiordningen er en del af den politiske aftale, Bredbånd og mobil i digital topklasse – Fremtidens telepolitik for hele Danmark, som blev indgået mellem alle Folketingets partier den 17. maj 2018. Bredbåndsgarantiordningen har ikke været anvendt, siden den blev etableret i 2013. Ordningen skal alene sikre en nøddrift for et selskabs kunder i en periode på op til 30 dage, hvorfor kunderne i alle tilfælde herefter skal finde en ny teleudbyder. Med andre ord har Bredbåndsga-*



*rantiordningen aldrig skullet sikre en permanent løsning for de kunder, hvis selskab går konkurs. Branchens løbende udbygning af teleinfrastrukturen med hastigheder over 2 Mbit/s og bedre dækning gennem kommende auktioner og Bredbåndspuljen betyder, at ordningen ikke er nødvendig. Endelig findes der i dag en række forskellige tekniske løsninger, der kan bidrage til at få højere hastigheder end 2 Mbit/s. EFKM finder på denne baggrund ikke, at der reelt er tale om en forringelse af forbrugerbeskyttelsen, hvorfor lovforslaget ikke justeres, som foreslået af Forbrugerrådet Tænk.*

#### **4: Klare rammer for kommuners tilskud til udrulning**

##### ***Generelle bemærkninger***

KL er tilfreds med, at staten anerkender uhensigtsmæssigheden af de eksisterende regler, som er komplicerede og uigennemskuelige. Region Nordjylland er ligeledes positiv over for forslaget.

Dansk Erhverv, IT-Branchen, Teleindustrien, TDC, Landbrug og Fødevarer og DI Digital støtter, at der skabes en tydelig hjemmel i teleloven, som skaber klarhed, og som fastlægger og afgrænser kommunernes mulighed for at støtte udrulning af digital infrastruktur.

*EFKM har noteret sig den brede opbakning til at indføre hjemlen og skabe en klarere lovgivning.*

KL henstiller til, at kommuner ikke afskæres muligheden for at understøtte initiativer, hvor der i dag er direkte hjemmel i erhvervsfremmeloven.

*EFKM bemærker hertil, at erhvervsfremmeloven ikke giver den ønskede klarhed for kommunerne eller sikkerhed for telebranchen, som den foreslåede hjemmel vil give. Ministeriet vurderer ikke, at det vil være hensigtsmæssigt at bevare muligheden for at bruge reglerne i erhvervsfremmeloven efter udviklingen af nye tilskudsmodeller, da det vil skabe usikkerhed om retsgrundlaget.*

Region Nordjylland mener, at den støttede infrastrukturens hastighed skal følge det stigende behov, og at der løbende sættes nationale mål fremadrettet. Dansk Energi og KL ser frem til at indgå i den videre dialog om modeller for kommunale tilskud.

*EFKM har noteret sig Region Nordjyllands input til tilskudsmodellernes indhold og ser frem til parternes bidrag i processen fremadrettet.*

##### ***Konkurrence***

Region Nordjylland finder det positivt, at der skal udarbejdes klare regler for engrosadgang, da konkrete og gennemskuelige regler har været efterspurgt. Region Nordjylland mener, det er vigtigt, at leverandørerne inviteres til dialog om regler for engrosadgang.

Dansk Energi nævner, at de tidligere har foreslået, at tilskudsordninger bør tage hensyn til den aktuelle konkurrencesituation således, at en dominerende spiller på markedet ikke tilde-



les støttemidler. Dansk Energi mener desuden, at det bør sikres, at tilskudsordninger indeholder objektive kriterier om at fremme konkurrencen på bredbånd.

Dansk Erhverv, IT-Branchen, Teleindustrien, TDC og DI Digital skriver i deres høringsvar, at kommunale initiativer ikke må kollideres med private investeringer, og at udrulning på markedsmæssige vilkår er afgørende for at fastholde teleudbydernes høje investeringsniveau.

Dansk Erhverv, IT-Branchen, Teleindustrien og TDC lægger vægt på, at kommunale tilskudsordninger ikke bør have til hensigt at skabe konkurrenceforvridende, kommercielle netværk.

*EFKM bemærker, at formålet med bestemmelsen er at fremme udrulning af digital infrastruktur i områder, hvor markedet ikke kan løfte udrulningen alene, ved at skabe klare rammer for kommunernes tilskud hertil. Ordningen skal skabe klare rammer og forudsigelighed for både kommuner og teleudbydere. Den skal bidrage til gennemsigtighed i udrulningsprocesser og sikre overensstemmelse med statsstøttereglerne, således at konkurrencen ikke påvirkes negativt. Branchen og kommunerne vil blive inddraget i udviklingen af tilskudsmodeller.*

#### **Teknologineutralitet**

DI Digital og Hi3G ønsker, at tilskud kun skal gives til teknologineutrale løsninger, dvs. at tilskud ikke kun skal tilgodese fastnettet men også mobilnettet.

*EFKM bemærker, at de tilskudsmodeller, der udvikles på baggrund af den foreslåede hjemmel, bl.a. skal overholde de europæiske statsstøtteregler, herunder regler om teknologineutralitet. I det omfang mobile løsninger kan leve op til de hastigheds- og kvalitetskrav, som måtte blive fastsat, vil de dermed også kunne modtage tilskud. Det er også i dag tilfældet med bredbåndspuljen.*

#### **Kortlægning**

Dansk Erhverv, IT-Branchen, Teleindustrien, TDC, DI Digital og Region Nordjylland finder det fornuftigt, at udgangspunktet for støtteberettigelse fastlægges af Energistyrelsen gennem styrelsens kortlægning af mobil- og bredbåndsdækningen.

Hi3G mener ikke, der skal gives tilskud til udrulning i områder, hvor der allerede er god mobil bredbåndsdækning, ligesom områder omfattet af dækningskrav fra frekvensauktioner ikke bør kunne modtage tilskud.

*EFKM har noteret sig opbakningen til, at kortlægningen af indsatsområder skal ske centralt. De nærmere principper for kortlægningen vil blive fastlagt i forbindelse med udvikling af tilskudsmodellerne. I forhold til mobildækning fremgår det af regeringens teleudspil fra marts 2018, at der til bredbåndspuljens kortlægning vil være dialog med telebranchen om, hvorvidt dækningen med mobilt bredbånd kan indgå i kortlægningen til puljen. Erfaringer-*



ne fra dette arbejde vil indgå i overvejelserne i forhold til kortlægning på baggrund af den foreslåede nye hjemmel.

#### **Øvrige emner**

Region Nordjylland ønsker, at regionerne, i samarbejde med en kommune, får adgang til at anvende tilskudsmodellen.

*Den foreslåede ordning afspejler den politiske aftale om Bredbånd og mobil i digital topklasse - Fremtidens telepolitik for hele Danmark, som regeringen indgik med Folketingets øvrige partier d. 17. maj 2018. Det er her aftalt at skabe en ny hjemmel for kommunerne, som foreslået i lovforslaget.*

Region Nordjylland finder det er væsentligt, at klageadgang efter telelovens § 76, stk. 1, over Energistyrelsens kortlægning kan anvendes ift. konkrete projekter, og at det skal sikres, at sagsbehandlingstiden maksimalt er 4 uger.

*EFKM bemærker, at det er på nuværende tidspunkt ikke er afgjort, hvordan indsigelsesprocessen ift. Energistyrelsens kortlægning skal foregå. Som nævnt vil både kommuner og telebranchen blive inddraget i udviklingen af tilskudsmodellerne. Dermed kan interessenternes ønsker til proces også indgå i overvejelserne. Det findes ikke relevant at indføre en særlig klagefrist i forhold til klager til teleklagenævnet over Energistyrelsens afgørelser i forhold til kortlægning. De eksisterende regler om klager til teleklagenævnet findes tilstrækkelige.*